

Reakcja wybranych państw Globalnego Południa na inwazję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę oraz jej konsekwencje dla porządku międzynarodowego

Celem projektu jest zbadanie reakcji pięciu wschodzących mocarstw Globalnego Południa (Brazylia, Indie, Indonezja, Meksyk i RPA) na pełnoskalową rosyjską inwazję przeciwko Ukrainie w kontekście ich percepcji porządku międzynarodowego, którego korzenie wywodzą się z koncepcji powstałych w państwach Globalnej Północy. Dzięki tej analizie możliwe będzie zbadanie ich stanowiska wobec aktualnego porządku międzynarodowego i jego głównych założeń w sensie szerszym niż sama agresja i wojna Rosji. Główna hipoteza projektu zakłada, że wschodzące mocarstwa Globalnego Południa wykorzystają rosyjską agresję do umocnienia swojej strategicznej autonomii i poprawy swojej pozycji we współczesnym porządku światowym, zamiast próbować go zreformować. Biorąc pod uwagę tradycję przywiązania wskazanych państw Globalnego Południa do norm prawa międzynarodowego i zasad społeczności międzynarodowej, w tym do zasady suwerenności państwowej, zakazu agresji czy ochrony ludności cywilnej przed zbrodniami międzynarodowymi, należałoby oczekiwać, że ich reakcja na agresję Rosji przeciwko Ukrainie będzie spójna z reakcją globalnej Północy. Tymczasem okazało się, że istnieje wyraźny podział między Globalnym Południem a Globalną Północą odnośnie do percepcji i interpretacji współczesnego porządku międzynarodowego i sposobów reagowania na wyzwania. Biorąc pod uwagę rosnącą rolę państw Globalnego Południa, rozdźwięk ten stanowi znaczące wyzwanie dla realizacji zasad współczesnego porządku i przywództwa oraz roli mocarstw zachodnich w tym porządku. O skali problemu świadczy przykład nieprzestrzegania przez państwa Globalnego Południa zainicjowanych przez Zachód sankcji wobec Rosji, co w konsekwencji osłabiło znacznie skuteczność tego instrumentu nacisku na agresora. Warto więc zbadać, w jaki sposób państwa Globalnego Południa postrzegają i interpretują wojnę w Ukrainie, a - w szerszym kontekście - jak odnoszą się do głównych założeń i fundamentów istniejącego porządku międzynarodowego. Ich zwiększająca się rola w stosunkach międzynarodowych będzie bowiem miała znaczenie dla przyszłych modyfikacji międzynarodowego ładu, zarówno w wymiarze globalnym, jak i regionalnym. Projektu zostanie przeprowadzona poprzez analizę reakcji i stanowisk kluczowych wschodzących mocarstw Globalnego Południa na inwazję Rosji na Ukrainę. To zaś pozwoli na możliwość empirycznej weryfikacji podejścia państw Globalnego Południa do współczesnego porządku międzynarodowego i sprawdzenia, czy państwa te dążą do jego fundamentalnej reformy czy też, jak zakłada hipoteza projektu, są bardziej zdeterminowane